

פתרון הבוחן

14 בדצמבר 2014

1. א. החלק הסטנדרטי של a הוא המספר הממשי אשר המרחק בינו לבין a הוא אינפיניטיסימלי.

ב. כאשר Δx $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = st f((x + \Delta x))$

ג. מס' היפר ממשי שאינו אינסופי, כלומר, יש מס' ממשי שגדול ממנו ומס' ממשי שקטן ממנו.

ד. $y = f(x)$ היא פו' הפיכה אם קיימת g , כך של- $x = g(y)$ ו- $y = f(x)$ יש את אותו גרף.

2. א.

$$st \frac{3 - \sqrt{b+2}}{b-7} = st \frac{(3 - \sqrt{b+2})(3 + \sqrt{b+2})}{(b-7)(3 + \sqrt{b+2})} = st \frac{9 - b - 2}{(b-7)(3 + \sqrt{b+2})} = 1$$

$$st \frac{7-b}{(b-7)(3 + \sqrt{b+2})} = st \frac{-1}{(3 + \sqrt{b+2})} = \frac{-1}{st(3 + \sqrt{b+2})} = \frac{-1}{6}$$

$$(\sqrt{H^2+4}-H)H = \frac{H(\sqrt{H^2+4}-H)(\sqrt{H^2+4}+H)}{(\sqrt{H^2+4}+H)} = \frac{H(H^2+4-H^2)}{(\sqrt{H^2+4}+H)} = \frac{4H}{(\sqrt{H^2+4}+H)} = \frac{4}{\sqrt{1+\frac{4}{H}}+1}$$

השוויון האחרון נובע מחלוקת מונה ומכנה ב- H .

$$(\sqrt{H^2+4}-H)H = st \frac{4}{\sqrt{1+\frac{4}{H}}+1} = \frac{4}{st\sqrt{1+\frac{4}{H}}+1} = \frac{4}{2} = 2, \text{ לכן,}$$

ב. נרצה להראות שההפרש בין $a_1 b_1$ ו- ab הוא אינפיניטיסימלי. $a_1 = a + \delta$, $b_1 = b + \epsilon$.
 ובכן, $a_1 b_1 = (a + \delta)(b + \epsilon) = ab + a\epsilon + b\delta + \epsilon\delta$,
 אינפיניטיסימלי כסכום של אינפיניטיסימליים (כאשר $a\epsilon$ ו- $b\delta$ אינפיניטיסימליים כמכפלה של סופי באינפיניטיסימליים)

3. א. על מנת למצוא נגזרת בנקודה 0 עלינו לחשב

$$st \frac{f(0 + \Delta x) - f(0)}{\Delta x} = st \frac{f(\Delta x) - 0}{\Delta x}$$

ובכן, עבור $\Delta x > 0$: $st \frac{|\Delta x| \sin(\Delta x) - 0}{\Delta x} = st \frac{\Delta x \sin(\Delta x)}{\Delta x} = st(\sin(\Delta x)) = 0$
 כי ידוע ש $\sin(0) = 0$ ושסינוס היא פונקציה רציפה (והביטוי שהגענו אליו הוא בדיוק הגבול הימני של סינוס ב0)

ועבור: $\Delta x < 0$: $st \frac{|\Delta x| \sin(\Delta x) - 0}{\Delta x} = st \frac{-\Delta x \sin(\Delta x)}{\Delta x} = st(-\sin(\Delta x)) = -st(\sin(\Delta x)) = -0 = 0$

לכן הפונקציה גזירה בנקודה 0 והנגזרת שלה שווה ל0.

ב. $f^g = e^{\ln(f^g)} = e^{g \ln f} = e^{g \ln f}$ ולכן $(f^g)' = (e^{g \ln f})' = e^{g \ln f} \cdot (g \ln f)' = e^{g \ln f} \cdot (g' \ln f + g \frac{f'}{f})$
 במקרה שלנו $f = \ln(x^4 + 2)$ ו $g = \sin^2(x)$ ולכן:

$$(fg)' = e^{\sin^2(x) \ln(\ln(x^4+2))} (2\sin(x)\cos(x) \ln(\ln(x^4+2)) + \sin^2(x) \cdot \frac{4x^3}{x^4+2})$$

ג. $2xy + \frac{dy}{dx}x^2 + 3y^2 \frac{dy}{dx}x + y^3 = 0$

$$\frac{dy}{dx}(x^2+3y^2) = -2xy - y^3$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{-2xy - y^3}{x^2 + 3y^2}$$

כאשר $x^2 + x = 2 : y = 1$

$$x^2 + x - 2 = 0$$

$$(x+2)(x-1) = 0$$

$$x = 1, -2$$

בנקודה (1,1): $\frac{dy}{dx} = \frac{-2-1}{1+3} = -\frac{3}{4}$

בנקודה (-2,1): $\frac{dy}{dx} = \frac{4-1}{4+3} = \frac{3}{7}$

4. א צריך לבדוק רציפות רק ב6 $x = 6$ (ניתן לראות שבשאר הנקודות הפו' רציפה כמנה, מכפלה, סכום והרכבה של פו' רציפות)

$$st(x) = 6$$

$$\lim_{x \rightarrow 6^+} f(x) = st \frac{6(\sqrt{x+3} - 3)}{x-6} = st \frac{6(x+3-9)}{(x-6)(\sqrt{x+3}+3)} = st \frac{6(x-6)}{(x-6)(\sqrt{x+3}+3)}$$

$$= st \frac{6}{(\sqrt{x+3}+3)} = \frac{6}{6} = 1$$

בגלל ש $\lim_{x \rightarrow 6^-} f(x) = st \frac{e^{\Delta x} - 1}{2\Delta x} = \frac{1}{2} st \frac{e^{\Delta x} - 1}{\Delta x} = \frac{1}{2} (e^x)'|_{x=0} = \frac{1}{2} \cdot 1 = \frac{1}{2}$
 $x - 6 = \Delta x \Leftarrow st(x) = 6$

קיבלנו גבולות חד צדדיים קיימים ושונים ולכן $x = 6$ היא נקודת אי רציפות מסוג ראשון.

ב. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x^2} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{1 + \cos x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{1 + \cos x} = 1 \cdot 1 \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 - \cos x)(1 + \cos x)}{x^2(1 + \cos x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos^2 x}{x^2(1 + \cos x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x^2(1 + \cos x)} = 1 \cdot 1 \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

וזה בגלל שידוע שהגבול של $\frac{\sin x}{x}$ ב 0 הוא 1.